

Vývoj počtu profesně exponovaných osob rizikovým faktorům v ČR

VERZE 2026-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Mgr. Ing. Jan Žofka Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	Ing. Pavel Hlaváč Krajská hygienická stanice Hradec Králové
Datum vytvoření dokumentu:	23.02.2026
Datum poslední aktualizace:	23.02.2026
Datum vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	24.02.2026
Datum schválení poradou vedení ÚZIS:	25.02.2026
Typ výstupu:	Datový souhrn
ID výstupu:	NR-32-01
Klíčová slova	KAPR, Registr kategorizace prací, rizikové faktory, pracovní lékařství, hygiena práce, CZ-NACE
EuroVoc	zdraví na pracovišti
Citace:	Žofka J. Vývoj počtu profesně exponovaných osob rizikovým faktorům v ČR. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/2666-kategorizace-praci-datovy-souhrn . ISSN 2695-0340.
Datový souhrn dostupný na:	https://www.nzip.cz/data/2666-kategorizace-praci-datovy-souhrn
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datového souhrnu

1.1 Primární cíl

Datový souhrn zajišťuje přehled o vývoji počtu profesně exponovaných osob rizikovým faktorům od roku 2019, jejichž práce je zařazena mezi rizikové práce podle § 39 Zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví. Umožňuje rychlé hodnocení trendů, rozsahu a struktury rizikových faktorů na pracovištích dle pohlaví a druhu ekonomické činnosti dle CZ-NACE.

1.2 Základní informace

Registr kategorizace prací (IS KAPR) je využíván k evidenci prací zařazených do kategorií podle míry rizika vystavení působení rizikovým faktorům na pracovišti při výkonu pracovní činnosti (např. biologickým, chemickým a fyzikálním). Pracovní pozice s počty zaměstnanců jsou sledovány krajskými hygienickými stanicemi na úrovni jednotlivých zaměstnavatelů.

Agregovaný datový souhrn zahrnuje vývoj profesně exponovaných osob základním skupinám rizikových faktorů od roku 2019 z dat Registru kategorizace prací (KAPR). Dále zachycuje za poslední dostupný rok strukturu exponovaných osob na pracovištích dle sekcí a odvětví ekonomických činností klasifikace CZ-NACE.

Základní informace k registru KAPR se nachází na stránkách ÚZIS ČR, viz [Registr kategorizace prací - ÚZIS ČR](#). Ministerstvo zdravotnictví uvádí informace k problematice kategorizace prací na webu pod sekcí Ochrana veřejného zdraví a Hygiena práce a pracovního lékařství: [Kategorizace prací podle zákona o ochraně veřejného zdraví – Ministerstvo zdravotnictví](#). Problematice kategorizace prací se také věnuje Státní zdravotní ústav v rámci Centra pracovního lékařství a hygieny práce, které uvádí informace webu zde: [Kategorizace prací – SZÚ | Oficiální web Státního zdravotního ústavu v Praze](#).

1.3 Interpretace, informační hodnota a případné limity

Počet všech exponovaných pracovníků je platný k datu exportu a je stanoven jako vážený průměr počtu exponovaných osob v jednotlivých letech s ohledem na poměrnou délku platnosti práce v daném roce. Tím je zajištěno, že jsou zahrnuti všichni pracovníci, ale zároveň je zohledněn podíl planosti práce na daném roce. V souhrnu jsou zahrnuty pouze práce označené jako rizikové, tj. kategorie (2R, 3, 4) dle Vyhlášky č. 432/2003 Sb. U faktorů: neionizující záření, fyzická zátěž (celková i lokální), pracovní poloha, zátěž chladem, psychická zátěž a zraková zátěž není definována 4. kategorie rizika. Z tohoto důvodu jsou v řádcích tabulky uvedeny symboly „X“ označující nepřipustné hodnoty.

Pro výpočet celkových počtů osob exponovaných napříč faktory byly odstraněny duplicity dle shody identifikátoru "Praceld", který je v souboru dat uveden tolikrát, kolika faktorům jsou pracovníci na dané pozici u daného zaměstnavatele vystaveni. Z tohoto důvodu celkové součty napříč faktory po očištění obsahují menší počet osob, než činí prostý součet. Data registru KAPR zpracovávají a kontrolují KHS. ÚZIS nezajišťuje jejich ověření, kvalitu a úplnost. Metodika zpracování v minulosti konzultována s odbornými garanty registru.

1.4 Ochrana osobních údajů

Datový souhrn je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

1.5 Klíčová slova

KAPR, Registr kategorizace prací, rizikové faktory, pracovní lékařství, hygiena práce, CZ-NACE

1.6 Klasifikace dle EuroVoc

zdraví na pracovišti

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: roční
- Formát datové sady: xlsx
- Velikost: 0,11 MB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datový souhrn je databáze Registru kategorizace prací (KAPR), jehož provozovatelem je UZIS ČR. Správcem hygienických registrů je Ministerstvo zdravotnictví ČR společně s krajskými hygienickými stanicemi dle zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví.

4 Obsah datového souhrnu

List 1 – Vývoj průměrného ročního počtu osob profesně exponovaných faktorům v rizikových kategoriích v ČR v letech 2019–2025

1. **Stratifikace výstupu – řádky**
 - Stratifikace 1: pohlaví
 - Stratifikace 2: rizikový faktor
 - Stratifikace 3: stupeň rizika
2. **Stratifikace výstupu – sloupce**
 - Stratifikace 1: roky
3. **Číselné vyjádření ve výstupu**
 - Výstup 1: průměrné roční počty exponovaných osob

List 2 – Počet osob profesně exponovaných faktorům v rizikových kategoriích dle odvětví CZ-NACE v ČR 2025

1. **Stratifikace výstupu – řádky**
 - Stratifikace 1: sekce ekonomických činností (CZ-NACE)
 - Stratifikace 2: odvětví ekonomických činností (CZ-NACE)

2. Stratifikace výstupu – sloupce

- Stratifikace 1: rizikové faktory
- Stratifikace 2: pohlaví

3. Číselné vyjádření ve výstupu

- Výstup 1: průměrné roční počty exponovaných osob